

Bilaga 2, Mall för svar på fråga 2, detaljerade synpunkter

Åtgärdsrubrik	Synpunkter per åtgärd <small>(skriv först vilken av åtgärderna kommentaren avser ex. 1.1; 1.2 osv.)</small>
1. Flexibelt och kapacitetssäkert energisystem	<p>1.5 Vätgasstrategi. Renova är gärna med som en partner i uppdraget att ta fram en vätgasstrategi. Vi menar ändå att Göteborg Energi bör ha ett större ansvar då de har ett bredare uppdrag avseende att analysera energi- och etablerande av infrastrukturbehov.</p> <p>1.8 Utveckla lokal biogasmarknad. Renova stödjer arbetet med att utveckla biogasmarknaden. Det är viktigt att efterfrågan fortsätter öka om vi ska ta tillvara potentialen. Vi anser att Sverige borde försvara biogasens roll som fordonsbränsle fram till 2030.</p>
2. Energieffektivisering av den kommunala sektorn	<p>2.1 Utreda potentialen för energieffektivisering. Renova (berörs av 2.1, 2.2, 2.3, 2.7 och 2.8) har länge arbetat med energieffektivisering särskilt inom kraft och värmeproduktion. I övrigt har vi följt den planering som följer av de utredningar som gjorts mot bakgrund av EKL. Det hade varit en fördel om arbetet med energiplanen utgått från EKL som en basnivå. Energiplanen syftar väl till att bidra med något mer. Det blir lite väl detaljrikt i de här åtgärderna. Vi menar att åtgärd 2.1 är den viktiga och att de bästa åtgärderna kan väljas utifrån den potential som kommer fram av utredningen.</p>
3. Energieffektivisering av den privata sektorn	Inga synpunkter på avsnittet
4. Förnybar el	<p>4.1 Solcellsplan. Renova har förutsättningar att bygga ut solkraft men det kan finnas andra investeringar som är mer angelägna. Det skulle vara bra om de solkraftssatsningar som ska göras bygger på ett likvärdigt kalkylunderlag. Det vore samhällsekonomiskt bäst om de investeringar med bäst output per krona inom kommunens ekonomi genomförs först.</p>
5. Förnybar och återvunnen värme	<p>Förnybar och återvunnen värme</p> <p>5.1 Utreda utbyggnad av fjärrvärmenät. 2025 ska all produktion av fjärrvärme vara förnybar. Den fjärrvärmen</p>

	<p>som ska användas i första hand är den som är återvunnen. Planens ambition att stärka fjärrvärmens konkurrenssituation mycket viktig. Renova stödjer energiplanens förslag till proaktiv utbyggnad.</p>
6. Förnybar och återvunnen kyla	<p>Förnybar och återvunnen kyla</p> <p>6.2 Förvaltningar och bolag ska i första hand använda fjärrkyla. För den verkstaden som byggs i Bönekulla har planerats för att möta Bream-certifiering och efter projektering lett fram till att vi väljer fönster som stänger ute kortvågig solinstrålning samt att bergvärmepumpen kan användas och leverera kyla med låg energianvändning.</p> <p>Renovas huvudkontor har ett kylbehov men samtidigt är det tveksamt att ändra kylmetod då kontoret ska flyttas inom drygt 15 år.</p> <p>På Sävenäs används bara alternativ kyla. Processkylmaskinen omvandlar</p>
7. Energieffektiva och fossilfria resor och transporter	<p>7. Energieffektiva och fossilfria resor, transporter och arbetsmaskiner</p> <p>Renova har länge varit engagerat i frågan och har sedan 2015 en fossilfri fordonsflotta. Inom vårt område kan sensorer och kommunikationsteknik leda till att avfallsinsamling blir med behovsstyrd snarare än förplanerad.</p> <p>Ev. skulle Renova kunna överväga vara med i 7.1 som handlar om att egna arbetsmaskiner ska använda el, vätgas eller biogas. Få maskiner kommer göra det kostsamt och mindre intressant, de ”arbetsmaskiner” som är viktigast för oss är fortsatt lastbilarna.)</p>
8. Utökad tillgång till laddplatser och fossilfria bränslen	<p>Utökad tillgång till laddplatser och fossilfria fordonsbränslen</p> <p>8.3 Ökad slurryproduktion på Marieholm. Renovas förbehandlingsanläggning vid Marieholm har potential att utnyttja mer av mat och bioavfall. Åtgärden finns redan i den regionala avfallsplanen och Renova anser att det hade varit bättre att bara hänvisa till den.</p>
9. Koldioxidinfångning och lagring	<p>Koldioxidinfångning och lagring</p> <p>9.1 Göteborg Energi och Renova ska tillsätta en arbetsgrupp. Samarbetet har redan kommit igång.</p> <p>9.4 Det är bra att Planen tar upp CCS som en relevant strategi i klimat- och energiarbetet. Precis som sägs är tekniken både kostsam och energikrävande. Det kommer</p>

	<p>med nuvarande styrmedel vara en ekonomisk utmaning att genomföra CCS. Därför är det viktigt att kommunen arbetar för att styrmedlen inte enbart fokuserar på bio-CCS utan även skapar utrymme för tekniken på semi bio-CCS som till exempel avfallsförbränning.</p>
--	--